

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science

Volume 6 Issue 2, p. 1043-1051, February 2013

MÜZİKTE YOZLAŞMAYA KÜRESELLEŞMENİN ETKİSİ*

CORRUPTION IN THE MUSIC EFFECT OF GLOBALIZATION

Yrd. Doç. Dr. Sadık YÖNDEM

*Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi
ABD*

Abstract

Culture is one of the biggest wealth that make up the history of humanity As the humanity has improved, the culture has improved, as the culture has improved, the humanity has continued to improve. Of the mass media is more limited periods, each country established their culture and a common world culture has added their own wealth technology communication which is improving very rapidly has caused the world to get smaller and the people to communicate easily with no limits. This changes had positive effects besides negative effects also on national culture, art and especially art of music.

While a society which saves little time for thinking and lives fast was created unskilled in the art of music rapid consumption increased in efforts to. One of the leading causes of the degeneration in music is mass media. These tools are arranged through the consumption level of music appreciation generalize society Music, as this process is corrupt and dirty. The society should resist to this process by educating sensitive individuals

---

* Uluslararası Asya ve Afrika Çalışmaları Kongresinde(38. ICANAS) bildiri olarak sunulmuştur. 10-15 Eylül 2007, Ankara.

with a high quality of music education at institutions ranging from kindergarten to universities

Descriptive research method was used Method under was obtained from written sources and can be reached through the internet. As a result, the negative effects of globalization on music and society, provided the means through which these effects are examined and suggestions for this negative stance towards the art of music brought against the structure.

Key Words: Education, Music Education, Popular culture, globalization

Öz

Kültür, insanlık tarihini oluşturan en büyük zenginliklerden biridir. İnsanlık geliştikçe kültür, kültür geliştikçe insanlık gelişimini sürdürmüştür. Kitle iletişim araçlarının daha sınırlı olduğu dönemlerde, her ülke kendi kültürünü olgunlaştırmış ve ortak dünya kültürüne kendi zenginliğini katmıştır. Baş döndürücü bir hızla ilerleyen teknolojik gelişmeler dünyanın küçülmesine yol açmış ve insanların sınır tanımaksızın kısa sürede iletişimine yol açmıştır. Bu değişimlerin ulusal kültürler, sanat ve özellikle müzik sanatı üzerinde olumlu etkileri yanısıra birtakım olumsuz etkileri olmuştur.

Küreselleşme sürecinde hızlı yaşayan ve düşünmeye az zaman ayıran bir toplum yaratılırken müzik sanatında da niteliksiz ve hızlı tüketime yönelik çalışmalar artmıştır. Müzikte yozlaşma ve kirlenme sürecini gerçekleştiren etkenlerin başında kitle iletişim araçları gelmektedir. Bu araçlar aracılığıyla tüketim müziği yaygınlaştırılıp toplum beğeni düzeyinde ayarlamalar yapılmaktadır. Müzikte bu süreçten yozlaşmış ve kirlenmiş olarak çıkmaktadır. Müzik sanatındaki bu yozlaşma sürecine karşı koymak amacıyla bu konuda bilinçli bireyler yetiştirmeye ve dolayısıyla okul öncesinden üniversiteye uzayan süreçte nitelikli bir eğitim sürecine gereksinim vardır.

Araştırmada betimsel yöntem uygulanmıştır. Yöntem kapsamında yazılı kaynaklardan ve internet kanalıyla ulaşılan bilgilerden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, küreselleşmenin müzik ve toplum üzerindeki olumsuz etkileri, bu etkilerin hangi araçlarla sağlandığı irdelenmiş ve bu olumsuz yapıya karşı müzik sanatında karşı duruşa yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Müzik Eğitimi, Popüler Kültür, Küreselleşme.

Giriş

Kültür oluşumu, insanlığı tarihin ilk çağlarından beri toplumsal yaşam içerisine çekerek etkileşimli birlikteliği sağlamıştır. İnsanlık geliştikçe kültür, kültür geliştikçe insanlık gelişimini sürdürmüştür. Bu yapı kitle iletişim araçlarının olmadığı dönemlerde ulusların gelenekleri ve ulusalcı yapı içerisinde olgunlaşmış, her ülke ortak kültüre kendi zenginliğini eklemiştir. Daha sonra baş döndürücü bir hızla ilerleyen teknoloji, iletişimi en üst düzeye çıkararak dünyanın küçülmesine ve insanların sınır tanımaksızın kısa sürede iletişimine yol açmıştır. Bu hızın kültür ve sanat üzerinde getirileri yanı sıra olumsuzlukları da olmuştur. Bundan kültürel anlamda en fazla etkilenen sanat dallarından biri müziktir. Günay'ın (2006) tanımıyla müzik kültürünü ele alırsak "Müzik Kültürü; toplumun bir üyesi olarak insanoğlunun, genel kültürünün yanında kazandığı müzik sanatına ilişkin bilgi, beceri, tutum ve davranışları ile müzik ortamlarında geçerli ahlak kuralları, gelenekler ve benzeri diğer yetenek ve alışkanlıkları kapsayan karmaşık bir bütündür."

Hızla yayılan küreselleşme sürecinde tüketim toplumu yaratılmış, Hızlı yaşayan ve düşünmeye az zaman ayıran bir toplum yaratılırken müzik sanatında da küreselleşme baskısı kendini göstermiştir. Okyay'a göre (2002) "Küresel Pazar ekonomisi, toplumların en geniş katmanlarını hedef kitle, yani tüketici olarak belirledi. Bu pazara sürülen ve tüketilen ürünlerin en üst sıralarında müzik yer almaktadır. Müziğin en çok tüketilen türü ise popüler müzikler oldu". Popüler müzikler aracılığıyla yaratılan beğeni yapısıyla toplumda sanat eserlerine karşı vurdumduymazlık ve alaycılık başlatılmıştır. Çünkü kolay algılanan, kolay söylenebilen ve kolaylıkla unutulabilinen bu tür müzikler insanların günlük yaşamlarının bir parçası olmuştur. Toplum da bu dayatılan kolaycılığa uymuştur.

Yöntem

Bu araştırmada, mevcut durum ortaya konulmaya çalışıldığından betimsel yöntem uygulanmıştır. Yöntem kapsamında; yazılı kaynaklar ve internet kanalıyla ulaşılan bilgiler taranmıştır Taranan kaynaklar sonucunda küreselleşme ve müzik üzerindeki etkileri ortaya konularak bazı öneriler sunulmuştur.

Popüler Kültür

Popüler: yaygın anlamında, geniş kitlelerin beğeni ortalamasına yönelik sanat anlayışı. Terim, Latince populs: halk sözcüğünden kaynaklanır. Fransızca populaire, İtalyanca popolare Almanca Populaer. Dilimize popüler olarak girmiştir (Say,2005). Popüler kültür halka ait diye bilinse de, yönlendiricileri ve denetleyicileri egemenlerdir. Bu alan, egemen güçlerin at oynattıkları, egemenliklerini pekiştirdikleri, bu nedenle mücadele edip kazanmak istedikleri bir alan"dır (Özbek, 1991).

Kırtunç'a göre Popüler, kültür çevremizdeki tüm yaşamdır. Nachbar ve Lause popüler kültürü okyanustaki suya, bizleri de suyun içinde yüzen balıklara benzetmektedir. Balıklar suyun içinde bulduklarının, çevrelerinin tamamen suyla çevrili olduğunun ve hatta bu suyun dışında da başka ortamlar olabileceğinin, nasıl bilincinde değillerse, insanlar da popüler kültür içinde yaşarlar fakat suya her zaman çözümleyici biçimde bakamayabilirler.

Popüler kavramı pop müziği de kendisiyle birlikte çağrıştırmaktadır. Pop müzik denince de yaygın olarak eğlence ögesi ön plana çıkmaktadır. Eğlence, müziğin öğeleri arasında doğal olarak vardır. Karamsarlık, üzüntü, aşk, ihtiras, coşku, eğlence gibi öğeler insan doğası ile birlikte şüphesiz müziğe de yansacaktır. Çünkü müziği yapan ve dinleyen insandır. Fakat eğlence, müziğin tek işlevi değildir. Güvenç'e göre (1984) "Müzik, sosyo-kültürel fenomendir. Gündelik yaşamda eğlence aracı olarak kullanılmasına rağmen önemli fonksiyonları vardır". Sanayi toplumlarında popüler kavramı halk müziği ve sanat müziği türlerinden de yararlanarak eğlence müziği dönüşümü yaratmış ve bir müzik endüstrisi ile büyük bir pazar oluşturmuştur. Ortaya çıkan yaygın müziğe de pop kültürün bir uzantısı olarak popüler müzik, pop müzik gibi adlandırmalar konmuştur. Doğal olarak ortaya çıkan bu ürünlerin pazarlanması ve tüketilmesi gerekmektedir. Çünkü harcanan paranın kar olarak dönmesi pazar ekonomisinde kuraldır. Sektörleşen müzik endüstrisi sanat kaygısından çok para kaygısı yaşamaktadır. Alpagut'a göre (2006) "müzik sektörü müzikte nitelikten, müzik kültüründen veya sanatsal ve geleneksel değerlerden daha fazla, piyasaya sürülen müziğin satış oranlarıyla ilgilidir. Bu yaklaşıma göre, "Çok satan en geçerli olandır." prensibi adeta temel kural halindedir". Popüler kültür, malzeme olarak yalnızca kendi ortaya koyduğu ürünleri kullanmanın yanı sıra, halkın ürettiği ve yaygınlaşmış olan müzik türlerini de malzeme olarak kullanma kolaylığında yararlanmaktadır.

Bütün bunların yanında popüler kavramına her zaman düşmanca yaklaşmak yanlışlığına düşülmemelidir. Kavramlara yüklenen roller o kavramlara herkesin gözünde değişik bakış açıları oluşturur. Popülerlik çoğunluk tarafından sevilen taktir edilen, ilgiyle izlenen bir anlam da bulabilir. Popülerlik de buna paralel olarak kötü anlamı taşımayabilir. Kaliteli, nitelikli ve yaygın olan kültür öğeleri de popülerdir. Fakat kültürün niteliğinin düşürülerek yaygınlaşması ve toplumun çoğunluğunun bunu tüketmesini çeşitli yollarla gerçekleştirmek popüler kültüre kötü şöhretini sağlamaktadır. Kozanoğlu'na göre "popüler kültüre karşı olmak diye bir şey yok ama popüler kültüre eleştirel yaklaşım diye bir şey mutlaka olabilir, yani eğitimci açısından baktığınız zaman, eğer bugünkü popüler kültür ürünleri, çok popüler olmuş bazı diziler, programlar, yarışmalar ya da çok popüler insanların yaşam öyküleri ve hatta kitaplar, öğrencileri çok fazla kolaycı düşünmeye itiyor ise, karşılanması bir şeyi emek vererek elde etmek arayışın yerine doğrudan çok kısa yoldan, bilgisayar diliyle ifade edersek kısa yol tuşundan elde etme mantığına filân

itiyorsa, tabii ki eğitimcinin de herhalde buna karşı bir eleştirel bakışı olması ve hatta biraz da ideolojik bakışı olması gerekir”.

Kırtunç’a göre ‘Bir ürün veya olgunun popüler kültür alanına girmesi için, onun çok yaygın bir şekilde ve benzerleri arasından özgürce seçilmiş olması gereklidir. Yani zorlanarak seçtirilen, kabul ettirilen veya satın aldırılan bir şey bu tanıma girmez. Özgür seçimle tercih edilmiş olması belirleyicidir. Örneğin 1960’ların müzik dünyasını kasıp kavuran the Beatles topluluğu hepimizin üzerinde anlaşabileceği bir popüler kültür ürünüdür

Küreselleşme tüm dünyada ve ülkemizde her alanda etkisini göstermektedir. Artık ülkelerin her birine belli görevler yüklenmektedir. Üretilen tarım ürünlerinden, hayvancılığa ve endüstri ürünlerine kadar. Ülkelerin tek bir dünya düzenine doğru yol almak baskısı sürecinde tek kültürlülüğe doğru da yöneltildikleri de gözlenmektedir. Bu baskı kültürde de insanları şekillendirmek istemektedir. Okyay’a göre (2002)“Ulus–devlet modelinin zorlandığı bir süreçten geçmekteyiz. Dünyamız bölgesel, hatta küresel bütünleşmeye doğru hareketlenmiş görünmektedir. Ulus-devletlere siyasal, ekonomik, kültürel, ve toplumsal bütünleşmeler, yeniden yapılanmalar öneriliyor, hatta kısmen dayatılıyor. Bu süreçten elbet müzik de payını almaktadır. Hatta müziğin, kültürel küreselleşme sürecinin başarıyla sürdürüldüğü alanların başında geldiğini, adeta “küreselleşmiş kültürün prototipi” olduğunu savlayan toplumbilimciler, sanat felsefecileri vardır.” Kültür araçları içerisindeki en önemli ve herkesin içinde yaşattığı içselleştirdiği sanat dalı müziktir. Müzik sanatı tüm insanları kavrayan yapısıyla ulusların kültürlerini yozlaştırmaya en açık alandır. Müziğin bu şekilde kötü amaca yönelik kullanımı müzikte kirlenmeye yol açmaktadır.“Kirlenmenin temelinde kullan at, hızlı tüket ekonomisi vardır. Bu ekonominin adı neo liberal ekonomidir ve son otuz yıldır batı kapitalizmi buna göre programlanmıştır. Fest fud” (Fast food) adıyla dilimize giren ayaküstü beslenmeye paralel, ayaküstü tüketilen sanat ürünlerine müşteri olmamız istenmektedir.” (Morgül 2004). Böylece kalıcı sanat eserleri dışlanmakta ve onların yerini modern diye piyasaya sürülen tüketim müzikleri almaktadır. Yıldırım’a (2004) göre “popüler müzik eğlence sektörünün malzemesi ve gündelik yaşamın müziğidir. Üretim ve tüketimi Kapitalist sistemin karmaşıklığına paraleldir. Popüler müziğin gelişmişliği ve yaygınlığı sistemin gelişmesiyle orantılıdır. Üretimin ihtiyaç duyduğu sermaye, kapitalist sistemin içinde daha kolay temin edilerek ürünün meta karakterine bürünmesi kolaylaşır. Popüler müzik üretici firması ve sunan bireyi yani müzisyeni bu ilişkilerin içinde ön planda olmalarına rağmen, sermaye dönüşümünün alt basamaklarındadırlar. Çünkü ortada ürünün dağıtımı, sunumu, reklamı ve bir dizi ilişkileri tam bir endüstri ağını oluşturur.”

Müzikte Kirlenme

Müziğin bir sektör haline getirilmesi, müzik endüstrisi denilen kavramla fabrika havasında üretim tüketim ilişkisi, para akışının acımasızca döngüsünü sağlamaktadır. Müzik yapımı ve tüketimi artık bir mal olarak görülmektedir. Bu durum reklamı, malı tüketecek kitlenin şekillendirilmesini beraberinde getirmektedir. Tüketici kitlesinin şekillendirilmesi ise yazılı ve görsel medya aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Önce satışı yapılacak müziğe göre insanlar şekillendirip sonra satılmak istenilen müzik yaşantılarının her anında karşılıklarını çıkarılarak kaçamayacakları bir alışkanlık haline getirilmektedir. Bunu yaparken müzikteki kalite ve nitelik kaygısından çok para kaygısı ön plana çıkmaktadır. Çünkü ortada pazar ekonomisi vardır.

Müzikte yozlaşma ve kirlenme süreci yaşanırken, bu süreci gerçekleştiren etkenlerin başında kitle iletişim araçları gelmektedir. Bunlar;

Yazılı medya haberleri

Özel radyoların müzik yayınları

Çeşitli televizyon kanallarında yayınlanan müzik programları

Bilgisayar aracılığı ile internet üstünden yayınlar bu işi sağlayan araçlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Müziği bir meta olarak pazarlayan geniş ve güçlü sektör bu araçları etkin bir şekilde kullanmaktadır.

* Yazılı medya ürünlerinde haber formatında ya da tam sayfa resimlerle süslenmiş söyleşilerle piyasaya yeni sürülecek sanatçı nitelendirmeleriyle tanıtımlar yapılmaktadır. Bu tanıtımlarda derinliği olmayan yüzeysel söyleşilerle o kişilerin sanatçı diye tescillenmeleri sağlanıp piyasaya sürülmektedir. Bu arada giyim stilleri, takıları ön plana çıkarılarak yetişen nesillerin gözünde sanatçı imajları oluşturulmaktadır.

* Özel radyo yayınları sırasında sunucuların müziklere yönelik düzeysiz sunuları ve şarkı aralarında akordsuz ve eğitimsiz sesleriyle dalga geçici bir şekilde şarkıya eşlikler yapılarak düzeyi ne olursa olsun şarkılarla alay edilerek önemsiz bir şey haline getirilmeye çalışılması.

* Televizyon yayınları hem göze hem kulağa hitap ettiği için etkisi medyanın tüm araçlarından daha etkin rol oynar. Müzik kliplerinde müziğin konusu ile ilgili ilgisiz bir sürü sahneler aracılığıyla müzik geri plana itilmekte ve beyinde müzikten çok görüntülerin yer etmesi sağlanmaktadır. Bu arada verilecek bir sürü kontrolsüz mesajlar özellikle küçük çocukların gelişim süreçleri üzerinde olumsuz etkilere neden olmaktadır. Bir diğer yayın şekli ise haftalarca süren çeşitli şarkı yarışmalarıdır. (aslında televizyon şovları), Kriteri ve gerçek değerlendirmesi olmayan yarışmalarla sunulan şeyin müzik sanatı olduğu empoze edilmektedir. Ünlü isimlerin yarışma jürilerinde yer alması sağlanarak reklam ve telefonla arama geliri elde edip bunun

parasal döngüsü sağlanmaktadır. Bu yarışmalarda jüri adı altında toplanan isimlerin jüri yapmadığı birbirleri ile danışıklı kavgalarla seyirciyi ekrana bağlama çabaları göze çarpmaktadır. Yarışmacılara yönelik olarak “biz size oy veriyoruz ama gerçekte halkın oyları sizi birinci yapacak” şeklinde mesajlarla halktan telefon ile oy toplanmaktadır. Kısa sürede sözde müzisyen yaratılmakta ve müzik ile profesyonelce uğraşmak için uzun süreli ve iyi bir eğitime gerek olmadığı kanıtlanmaya çalışılmaktadır. Kısa sürede yaratılan sözde müzisyenler bu çarkın hammaddelerini oluşturmaktadır. Çünkü kalıcı müzisyenler ve kalıcı müzik yapımları tüketim için iyi birer malzeme değildir.

Bilgisayar ve bilgisayar türevleri ile tüketim müziği yaygınlaştırılıp toplum beğeni düzeyinde ayarlamalar yapılmaktadır. Bu arada kullanılan müziğin niteliği, özgünlüğü göz ardı edilmektedir. Müziği yozlaştırmak için kullanılan bu araçlar medyanın ve müzik sektörü denen oluşumun yarattığı müzik idolleri gençliğe ve topluma empoze edilerek müziğin tepesindeki sanatçılar diye sunulmaktadır. Şarkılar korsan olarak bu araçlarla serbest kullanıma açılarak sanatçının emeği çalınmaktadır.

Küreselleşme sürecinde her alanda olduğu gibi müzikte oluşturulmak istenen şekillendirmeler yukarıda bahsedilen birçok medya aracı dışında da başka yollarla yapılmaya devam etmektedir. Bu çabalar müzik üzerinde birçok olumsuz değişime yol açmaktadır. Popüler müzik tanımı altında halkın beğenisinden çok halka dayatılan müzik yapısında da bazı özellikler göze çarpmaktadır.

Yozlaşmanın Müzik Üzerindeki Etkileri

Melodik Yapı: Melodilerdeki derinlik kaybolmakta, eser içinde bölüm sayılarında azalma olmakta, melodik çeşitlilikten yerine, daha az fikrin sürekli tekrarları yapılmaktadır. Melodiler daha az nota ile oldukça basite indirgenmektedir. Ezgi tekrarları ile kolayca herkesin mırıldanabileceği yapılar oluşturulmaktadır.

Armonik Yapı: Şarkılarda armonik yapı artık bestecinin derin arayışları değil kalıp armoniler üzerine kurgulanmaktadır. Armoninin etkili görünmesini sağlamak için bas sesler ritimle kaynaştırılarak şarkı boyunca ısrarlı bir şekilde ön plana çıkarılmaktadır.

Ritmik Yapı: Ritmik yapı elektronik aletlerin tek düze ritim tekrarlarına dayanmaktadır. Efektler aracılığıyla çok renkli ve karmaşık bir yapısı varmış gibi sergilenmesine rağmen sürekli tekrarlanan düz ritimler melodiye baskın bir özellik taşımaktadır.

Söz Yapısı: Sözün bir sanat olduğu artık rafa kaldırılmaktadır. Şiir ile doruğa çıkan söz sanatı, müzik ile birleştiğinde sanatlar arası etkileşimin ve birleşimin yansıması iken, artık günlük konuşma dili veya bir kıtalık söz dizisinin sürekli tekrarı ile şarkıyı tamamlamak, müzikteki söz yozlaşmasının bariz görünümüdür.

Yenilik gibi gösterilen bu karmaşalar, müzikte varılması gereken üst noktalar diye sunulabilmektedir. Küreselleşme kısa sürede üretilecek ve kısa sürede tüketilecek sabun köpüğü gibi işler istemektedir. Oysaki nitelikli sanat ürünleri uzun sürede üretilmekte ve kalıcı olmaktadır. Bülent Ortaçgil bir röportajda, “Kitlesel hale dönüşmeyen kavramlar değersizdir denemez. Popüler kültürün sunduğu şarkıları, Türkiye’nin çoğu satın alıyorsa ya da beğeni ile dinliyorsa, beni yüz kişi beğeniyorsa, bu benim kötü olduğumu göstermez”. Fabrikalaşan müzik sektörü ise pazar ekonomisinin kurallarını toplumun gelişen nesilleri üzerinde acımasızca uygulamaktadır.

Küreselleşme baskısıyla dayatılan müzikler dışındaki kaliteli her çalışma sanat ve müzik adına vazgeçemeyeceğimiz şeylerdir. Müzik sanatının her türü ve her aşamasında kendini bir yere koyabilen sanatçılar yapacakları kaliteden ödün vermeyen çalışmaları ile bu yozlaşmaya karşı koymalıdır. Çocuklarından, ailesinden başlayarak komşularına ve çevresindeki herkese kaliteli müziği tanıtmak, dinlemelerini sağlamak, müzik kültürü oluşturmak için canla başla savaşılmalıdır. Toplum her alanda duyarlı bireyler yetiştirerek, duyarlı kurumsal yapılarla, anaokulundan üniversiteye uzayan süreçte kaliteli eğitim ve kaliteli müzik eğitimi ile kültürel birikim adına bu yapıya karşı durabilmelidir.

Toplum müzikten ve de sanattan yoksun bırakmamak gereklidir. Ulu önder Mustafa Kemal Atatürk’ün 80 yıl önce öngördüğü “Sanatsız kalmış bir toplumun hayat damarlarından biri kopmuş demektir.” sözü bu günümüze ışık tutmalıdır. Hem ülke içerisinde uygun sanat ortamı oluşturulması hem de tüm dünya sanatçıları ile rekabet edecek sanatçıların yetişmesi ancak küçük yaşta uygun ortamda alınacak eğitimle sağlanabilir. Belli bir yaş dönemi kaçırıldıktan sonra alınacak eğitimle uluslar arası sanatçı olmak mümkün olamayacağından devlet yetkililerinin bu konuda çok hassas ve sorumluluk sahibi olması gerekmektedir. Sanat eğitimi çok özel çalışmalar gerektirir onu bürokratik prosedürlere uydurmaya çalışmak ise çok yanlış sonuçlar doğurur.

Müzikte Yozlaşmaya Karşı Duruş için Yapılabilecek Bazı Öneriler

Küçük yaşlardan başlayarak etkili müzik eğitimi

Çalgı eğitiminin yaygınlaştırılması

Okullarda sanat eğitimi derslerinin önemli bir duruma getirilmesi

Ulusal kültür değerleriyle yoğrulmuş kaliteli müzik yapımı ve yorumlarına önem verilmesi

Evrensel müziği iyi tanımak için verilecek müzik kültürü eğitimi

Seçici müzik dinleme ve beğeni alışkanlığı oluşturmak

Orkestraların çoğaltılarak konserlerin izlenmesinin bir lüks olmaktan çıkarılması

Görsel işitsel medyada yapılan müzik yayınlarında kaliteye önem verilmesi

Okul-aile işbirliğiyle çocukları zararlı yayınlardan korumak.

KAYNAKÇA

- ALPAGUT, U.(2006)“Türkiye’de Müzik Kültürünün Gelişimi ve Güncel Koşullarda İrdelenmesi” Bilim ve Ütopya, Sayı: 147, s. 62-65. İstanbul.
- GÜNAY, E. (2006), Müzik Sosyolojisi,Sosyolojiden Müzik Kültürüne Bir Bakış, Bağlam Yayıncılık, İstanbul.
- GÜVENÇ, B. (1985). Kültür Konusu ve Sorunlarımız.: Remzi Kitabevi, İstanbul.
- KIRTUNÇ, A.,L http://www.kulturad.org/images/goc_kirtunc_konusma.html-38k
- KOZANOĞLU, C. <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi57/editor.htm>.
- LULL, James (Haz.), (2000) Popüler Müzik ve İletişim. (Çev: Turgut İbلاغ). Çivi Yazıları, İstanbul.
- MORGÜL, M (2004) Sanatta Küresel Kirlenme (Postmodern Sanat) Bilim Ütopya Dergisi; İstanbul
- OKYAY, E. (2002) 21. Yüzyılın Başında Türkiye’de Müzik, Sevda Cenap And Müzik Vakfı Yayınları, Ankara.
- ORTAÇGİL, B. <http://kal.endtas.com/modules.php?name=News&file=article&sid=167>
- ÖZBEK, M.(1991) Popüler Kültür ve Orhan Gencebay Arabeski. İletişim Yayınları, İstanbul.
- YILDIRIM, V.(2004) Popüler Müzik Ve Müzikal Kimlik Folklor Edebiyat Dergisi, İstanbul.
- SAY, A.(2005) Müzik Ansiklopedisi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları cilt 3, Ankara.